

I. 1. Uskutečnění výchozí situace – děj

Na scénu přichází Kamil s jablkem v ruce. Tváří se spokojeně, uvolněně, v pohodě. Stoupá si doprostřed jeviště, rozhlíží se, usmívá se do publika, zvedne jablko a chce se zakousnout, zarazí se, otře jablko důkladně o tričko, znovu si je prohlédne a konečně: zakusuje se do svého jablka. Šťastně přežvykuje, pokyvuje slastně hlavou, přešlápne z nohy na nohu, nezdá se, že by se v dohledné době mělo dít něco zajímavého. Náhle se zarazí, cítí problémy v krku, mírně gestikuluje, pokašlává, ale polkne a zdá se, že je vše v pořádku. Avšak není a upouští jablko, chytá se pod krkem, dává se. Zmítá sebou, zoufale gestikuluje do publika, prosí, otáčí se na jednu stranu, na druhou, aby jej někdo přišel praštit do zad. Nakonec se vzepne a se vši náležitou teatrálností a za barvitého chroptění a hýkání mrtev kácí k zemi. Cukne pravou rukou, pak levou nohou a je konec.

I. 2. Ďáblův poslední soud

I. 2. a. Kamil se seznamuje – popis

Na scénu přichází Ďábel, zastaví se po třech krocích, něco hledá, otočí se, jako by se pro to něco vracel, ale najde a pokračuje původním směrem, listuje v přehršli svých papírů, stoupá si k mrtvému Kamilovi, vlevo od něj.

Ďábel podívá se na něj, do papírů, na něj. Zatím hovoří klidně, papírování jej vlastně baví: „Pan Záluba?“

Kamil zvedá hlavu, zmateně se rozhlíží. Pak hlavu zase pokládá a pro jistotu je dál mrtvý.

Ďábel přejde za něj: „Pan Kamil Záluba? Nemýlím se?“

Kamil (zvedá hlavu, otáčí ji dozadu, aby viděl, šeptem): „Promiňte, to mluvíte na mě?“

Ďábel: „Ano, samozřejmě. Něco si odškrtává, přitom suše pokyne, aniž by se na Kamila podíval. Teď už můžete vstát.“

Kamil (vstáváje, přitom poodstoupí doprava dopředu): „Odpusťte mi hloupý dotaz, ale... nebyl jsem teď... jaksi... trochu mrtvý?“

Ďábel (povzbudivě, ale přitom stále do papírů): „Ale vy jste mrtvý! Totiž (vzpamatuje se, přerovnává papíry, jde k němu, aby mu mohl podat ruku, soucitně, ovšem s projevem někoho, kdo takto kondoluje každých 10 minut), upřímnou soustrast.“

Kamil (přijímá ruku, ne zrovna nadšen): „Jo. Sklesle svěsí ruku, otočí se k divákům. Já si to myslel.“

Ďábel popojde dopředu na Kamilovu úroveň: „Tak se do toho snad rovnou pustíme. Bydliště?“

Kamil (vztekle, zahleděn na svou imaginární mrtvolu, tj. dozadu, možná k ní popojde): „Víte, tohle je pěkně pitomá smrt, toto! Teď trochu lítostivě, po pauze. Takhle jsem umřít nechtěl.“

Ďábel (ponořen do spisů, jako by říkal třeba „dnes je ale hustý provoz“): „Nemáte ponětí, jak často tohle slychávám. Mírně se natočí ke Kamilovi. Vy jste ateista nebo bez vyznání? A otočí list, znovu si něco píše jak se jmenovala vaše matka za svobodna?“

Kamil (pohlédne na Ďábla, stále nerudně, podezíravě jej v bezpečné vzdálenosti obchází): „A vy jste vlastně kdo?“

Ďábel zvedne hlavu, neznatelně se ukloní: „Aha, tak. Během další věty opět hlavu sklopí. Já jsem samozřejmě ďábel.“

Kamil (překvapeně, dokonce se trochu polekaně odkloní): „Ďábel?“ (nedůvěřivě) „Ďábel. Zkoumavě si jej z místa prohlíží. Nevypadáte jako ďábel.“

Ďábel jen tak na půl úst, soustředěn na papíry: „Vidíte, a přece. Otočí list. Vzpomenete si, kolik jste měl za svůj život dohromady psů?“

významná, exponovaná chvílka ticha, kteřá přinutí Ďábla zvednout hlavu a překvapeně se po Kamilovi podívat, Kamil se Ďáblu dívá upřeně do očí

Kamil se smíšeným pocitem strachu a podezření: „A nemáte nějakou legitimaci? Že jste ten ďábel?“

Ďábel (netrpělivě, sám pro sebe, odvrátí se od Kamila, popojde tři krůčky na opačnou stranu): „Bože dobrý vzpamatuje se a decentně si odplivne, nevěřicně, zas jeden takový.“ přendává si lejstra, něco hledá v kapsách „Víte, tohle je tak... důrazně, dotčeně nedůstojné!“ vytahuje svoje rohy na gumičce, dává si je na hlavu. Otočí se, začíná hlasitě deklamovat směrem na Kamila, jde k němu: „BÍDNÝ LIDSKÝ ČERVE! ZDE PŘÍCHÁZÍ SE V SÍDLO VYHOŠTĚNCŮ, ZDE PŘÍCHÁZÍ SE DO VĚČNÉHO BOLU!“ přerušuje deklamaci, netrpělivě, s krajní nechutí směrem dopředu k divákům „atakďále atakďále, etcetera etcetera“ pokračuje v deklamaci opět postupuje směrem k třesoucímu se Kamilovi „NADĚJE ZANECH, KDO SEM UBÍRÁŠ SE! Tak. Sundá si rohy. Spokojený?“

Kamil (krčí se, vyděšen): „Bože, ty jsi vážně ďábel?“

Ďábel opět odchází od Kamila doleva, schovává rohy, bere propisku, první větu s mírnou ironií: „Výjimečně nešikovná formulace. Ale ano, už jste to pochopil. Otočí list. Kamil se narovná, zamyšleně se poškrábe na bradě. Vaše zaměstnání?“

I. 2. b. Kamilovo odsouzení – popis

Kamil: „A to jako... spustí ruku z brady, pohlédne na ďábla; v intonaci částečně s překvapením, částečně s nechutí půjdu do pekla?“

Ďábel velmi klidně, trochu ironicky, hledá něco v papírec: „Obávám se, že už to tak bude.“

Kamil (melodramaticky, zděšeně couvne o krok, napřímí se): „Vaření v kotli?“

Ďábel: „Ano.“ Odškrtně si kolonku.

Kamil ustoupí další krok dozadu: „Tlačení ohromných balvanů do kopce?“

Ďábel: „Samozřejmě.“ Další kolonka.

Kamil (nasucho polkne, naopak teď postupuje k d'áblovi, jako by u něj hledal útěchu; úzkostně až zoufale): „Každé ráno vyklovaná játra?“

Ďábel chvíli listuje, hledá, najde kolonku a tázavě, jako by čekal na potvrzení zájmu: „No jestli chcete...“

Kamil (velmi to prožívá, postupuje k d'áblovi a dopředu, s každou otázkou jeden krok, takže je na konci repliky těsně vedle něj; s každou otázkou se řeč zrychluje a stoupá intonace): „Věčné utrpení? Vidlemi do zadnice? Charles Dickens?“

Ďábel spustí papíry v levé ruce, propisku dá do kapsy: „Tak to vám, myslím, mohu slíbit úplně všechno.“

Kamil (poodstupuje doprava dopředu, rezignovaně, chladně, klidně, střízlivě): „No tak to jsem v prde---“ Ďábel mu vpadne do řeči.

Ďábel (přistupuje k němu – musí vyrazit zavčasu, aby jej stihl zarazit – a chytá jej za rameno, vážně, uznale): „Nyní jste proniknul k samé podstatě věci, gratuluji. A opět papíry, d'ábel jde doleva. Intonací „tak bude to už?“: Zaměstnání?“

Kamil (ustupuje malá vzpoura – Kamil jakoby útočí na d'ábla, s poslední rozhořčenou a vyčítavou otázkou se zastaví těsně před ním, ale na víc nemá odvahy): „Ale proč? Proč do pekla? Co jsem udělal špatně?“

Ďábel (nemilosrdně, přistupuje ke Kamilovi, který před ním couvá nejprve se jen otočí ke Kamilovi čelem a podívá se na něj tak, že ten hned zkrotne. Pak jej začne téměř soudným hlasem deptat. Kamil se opět krčí a couvá, jsa zatlačován d'áblem.): „Vedl jste špatný život, Kamile Zálubo, nemorální a prostý dobrých skutků. Ďábel se zastaví, otočí opět k publiku, ale velmi důrazně připomene formality. A nyní dokončeme formality, to zdržování pokouší mou trpělivost.“ téměř výhrůžně a ostentativně – „už se na to ptám asi podvacáté“, přehnaně zřetelně „Zaměstnání?“

I. 3. Filosofické zproblematizování d'áblova soudu – dějový zvrat a argumentace

Filosof č. 1 (mezi dveřmi): „Nesouhlasí!“ Vybíhá po schůdcích, rychle přejde až za Kamila a postaví se po jeho levici mírně vpředu.

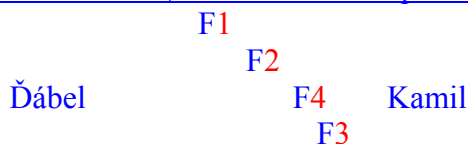
Na scéně jak stádo vbíhají Filosofové. Jakmile jej Ďábel spatří, chytá se za kořen nosu, jako by jej náhle jala bolet hlava. Otočí se a zády k divákům odejde až úplně dozadu. Kamil to všechno pozoruje a vždy se mírně posouvá tak, aby dobře viděl nově přichozího. Nevzdaluje se však příliš od svého místa.

Filosof č. 2 (vybíhá ihned po č. 1, zaujme místo, na kterém předtím stál d'ábel): „Tohle je všechno úplně špatně!“

Filosof č. 1 (vyrazí s koncem předchozí repliky, postaví se před Kamila; jedním dechem): „Ani s jakým cílem! Jeho skutky jsou pak ad libitum souzeny stranou, která má zjištný zájem na neprospěchu Záluby Kamila!“

Všichni filosofové (v extatickém vzteku; postupem v kruhu proti směru hodin se seřadí šikmo mezi Kamila a ďábla, ukáží na ďábla a pak sborově): „A to není fér!“

Ďábel (nadechne se, otočí a jde blíže k nim, unaveně říká vždy konkrétnímu F): K F1: „Deset. Deset jednoduchých pravidel, většinou jedno jediné slovo. K F3: Vždyť by je pochopil i imbecil! K F4: Ona byla napsána, aby je pochopil i imbecil! K F2: Jaké vágně formulováno?“ A odejde k levému kraji pódia a zůstane zády k nim - „už se o tom nebudu bavit“.

I. 4. Požadavek filosofického posouzení Kamilovy situace – argumentace

Filosofové se během ďáblova odchodu bleskově poradí v kruhu a ihned vyřezávají za ním, přitom F1 mluví už během cesty, důraz na začátku a konci repliky.

Filosof č. 1: „Trváme na tom, že Kamil řečený Záluba nemůže být prohlášen za špatného, dokud se neudělá pořádek v tom, co to dobré a špatné vlastně znamená!“

Filosof č. 3 vyrazí v okamžiku, kdy F1 dorazí, začne ještě před koncem předchozí repliky: „Nechť je stanoven hodnotový žebříček, a podle něj ať je případ reevaluován!“

F2 vyrazí, kdy F3 začíná mluvit, nadechne se a rozmáchne rukou, ale předběhne jej F4, takže sám nic neřekne.

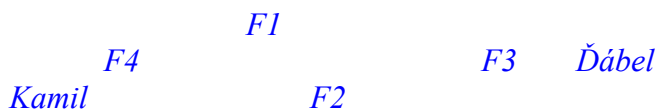
Filosof č. 4 vyrazí těsně po F2 a předběhne jej, vpálí svou repliku přímo do Ďábla „Pak se uvidí, zda měl vážně něco za lubem!“ Všichni filosofové se prudce otočí k divákům, souhlasně pokývají hlavou a spokojeně založí ruce na prsou. F2 je lehce zmatený, tj. udělá to s malým zpožděním.

Ďábel (teprve nyní se k nim otočí, kategoricky): „Ne. Nic takového. To by nešlo.“ S poslední větou přejde za filosofy doprostřed a mírně dozadu, takže představuje vrchol přibližně rovnostranného trojúhelníku, jehož základnou je spojnice Kamil – filosofové.

Kamil (utíká před Ďáblem a hledá spásu u filosofů, vpadne do toho): Během přebíhání, první dvě věty směrem k ďáblu „Ale oni mají pravdu! Vždyť já jsem nic neudělal!“ Ted' hledá souhlas u diváků, mluví tedy k nim. Je buď před filosofy nebo vpravo od nich. Ani dobrého, ani špatného! Ztraceně, sotva jsem vběhnul na jeviště, udusil jsem se jabkem!“

Ďábel popojde na Kamilovo předchozí místo, otočí se k F a tónem „vůbec nevím, o co vám de“: „A co po mně vlastně chcete?“

Se svými replikami zaujmou následující postavení:

Opět se rychle navazuje, první tři vycházejí těsně po sobě.

Filosof č. 4: „Jasná a zřetelná pravidla!“

Filosof č. 1: „Příležitost je aplikovat!“

Filosof č. 2 (předstoupí před publikum a chytne se za srdce, pateticky):
„Spravedlnost!“

F3 vyjde pomaleji, mluví také pomalu a od začátku cesty...

Filosof č. 3: „To, co po vás chceme, pane Satan, nyňi zaujme své místo, malá dramatická pauza je možnost poznat správnou etickou te-órii dřív než post mortem!“

I. 5. Představení etických te-órií – popis

Đábel (chytne se volnou rukou za opačné rameno, otočí se čelem k divákům a velmi posměšně a ironicky): „A jaká by to měla být, ta správná etická te-orie?“

Všichni filosofové se otočí k divákům, plácnou se oběma rukama do stehů, tlesknou a oběma rukama zaťatýma v pěsti oslaví vítězství.

Filosof č. 2 (spustí ruce a vítězoslavně): „Na to existuje víc, než jeden názor.“

Đábel (chytne se za hlavu, zoufale): „Já blbec! Zase sem jim na to skočil!“ A odejde do pravého zadního rohu. Natočí se napůl ke zdi a ostentativně založí ruce na prsou. Dění sleduje jen ledabyly přes rameno.

Filosof č. 1: „Nechť započne invocace!“

F4 a F2 se postaví vedle F1, Kamil také ustoupí dozadu na jejich úroveň, ale kolem sebe má volný prostor. F3 stojí na svém místě.

F1, 2 a 4 provádějí nějaké rytmické pohyby, v ideálním případě u každého ducha jiné. Stačí jen malé pohupování v kolenou, přešlapování, tleskání střídavě na jednu a druhou stranu.... Filosofové se seřadí, započnou s bakchickým tancem a odříkáváním recitálů v prasečí latině, nejlépe nějakou variací na citát *Ne invocés expellere non possis*. Recitaci asi vypustíme, protože jednak by to rušilo F3 a jednak autor neudal, co přesně by se mělo recitovat:-). Filosof č. 3 představuje postupně všechny duchy etických teorií, kteří přitom přibíhají na jeviště.

Filosof č. 3: „Podle první te-orie je dobro do světa vetkáno! - Reál přichází s a Šizuňkem zdraví na všechny strany, přijde až na úroveň F3, ovšem je blíže publiku.. Vyplývá z povahy kosmu a vede k němu důraz: jen jedna cesta – Reál se vrátí mírně doleva, otočí Š. k sobě, pokloní se mu a 1 poskok na jedné noze, vydlážděná od počátku stvoření. Je to cesta Reála, ducha realismu.“ - Reál projde mezi F2 a F3, pak za filosofy ke Kamilovi. Poskočí a nakonec se postaví po Kamilově pravici a nabízí mu loutku, kterou Kamil zdvořile odmítá. Đábel netrpělivě čeká v koutě jeviště a distancuje se od všeho dění.

Filosof č. 3 (nečeká na ukončení pohybu předchozího ducha, nýbrž vždy hned po malé pauze vyvolává dalšího): „Podle te-orie jiné, dobrým být jest dobře se mít a všechno dobré je zde v našem světě na dosah. - Naturál se klaní všem divákům a všem diváčkám naznačuje, jak jsou překrásné a nádherné. --- Následující tři repliky se vzrůstajícím nadšením. Známe to jako příjemné. Známe to jako žádoucí. Známe to jako vzrušující volání našich počitků! -

Naturál prochází mezi F2 a F3, ještě jednou se otočí k publiku a pošle teď už jen své vyvolené diváče polibek, se zalíbením se podívá zezadu na F3 a míří ke Kamilovi. Takový je Naturál, duch naturalismu!“ Svůdně se obtáčí kolem Kamila, nakonec si mu lehne pod nohy.

Filosof č. 3: „Další te-orie říká, že dobro straší lidem v hlavě! Pragmál nejlépe s kufříkem rázně přijde, uprostřed se zastaví a mírně ukloní, následně si důkladně prohlédne všechny na pódiu. Co na tom, co se dělá, hlavně, když z toho nakonec každý bude něco mít! Zjistí, že nejdůležitější osobou je F3, proto si s ním potřese rukou. Může ještě nabídnout nějaký papír Ďáblovi. Dobro, to je nástroj užitku, jímž účel světi prostředky. Hle Pragmála, ducha utilitarismu!“ Nakonec Kamilovi manažersky zatřese rukou a stoupne si po jeho levici.

Filosof č. 3: „A konečně, - Přichází Bílá s rukama spojenými za zády, zastaví se asi na dvou třetinách a otočí k divákům, ruce přehodí dopředu. Pak přichází Černá, přejde s rukama spojenými před sebou až k pravému kraji, zastaví se, otočí k publiku, ruce dozadu. podle poslední není něco prostě dobré a prostě špatné, protože i dobré je někdy špatné a špatné je zase jindy dobré. Bílá se ukloní a narovná, Černá pak totéž. Otočí se a Bílá projde kolem F3 zprava, Černá zleva, za F3 se opět překříží, tj. Černá bude dále od publika, za Kamilem se překříží opět, tj. Černá půjde k jeho levému rameni. Dobro, to je dneska tady a onde zítra, nikdo ho nechytí. Přivítejme sestry Reláty, duchy relativismu.“

Filosof č. 3 přistoupí ke zbývajícím filosofům: „Duchové byli povolání, invokace je u konce! Dramaticky, naléhavě. Kterému z nich Kamil svěří svoji duši? Podle kterého chce být posuzován?“ dramaticky ukáže na Kamila; všichni F opět zaujmou přemýšleci pózu

Kamil (nadšeně): „Páni! Můžete to udělat ještě jednou?“
Závěrečná situace:

Ďábel

	Bílá	Černá				
Reál	Kamil	Pragmál	F4	F1	F2	F3
	Naturál					

hlediště

I. 6. Filosofický odklad pro Kamila – dějový zvrát

Ďábel přichází dopředu, postaví se napravo od filosofů a natočí se k nim: „Tak dost! Už jste s tou šaškárnou skončili?“

F1 vystoupí z řady, ukloní se divákům: „Šaškárna jest dokonána!“ vrací se zpět mezi ostatní, opět vytvoří kompaktní řadu

Kamil (vymaňuje se ze sevření duchů a jde dopředu před filosofy): „A co bude teď?“

Ďábel smířeně, klidně, při první větě dokonce položí Kamilovi ruku na rameno: „Vrátím vás na chvíli zpátky. Odstupuje od něj opět doprava dopředu. To bude vaše příležitost dokázat, že sem nepatříte. Ted' opět ke Kamilovi: Nedovedete si představit, jaký nepořádek mi to udělá v papírech...“ podívá se na filosofy „ale kdybych odmítnul, tak mi tady udělají peklo.“ filosofové souhlasně přikyvuji

Kamil (s nadějí se podívá na filosofy, pak na Ďábla): „A kolik času budu mít? Sedm let?“

Ďábel k divákům: „Hodinu.“

Kamil krok k Ďáblovi, v intonaci zní smlouvání: „Rok?“

Ďábel stále stejně: „Hodinu.“

Kamil další krok, prosebně: „Den?“

Ďábel (netrpělivě, otočí se ke Kamilovi): „Hodinu, pane Zálubo. Je to ta hodina.“

Kamil rozmrzele několik kroků doleva: „To je málo, s tím nesouhlasím!“
Filosofové (včetně nemluvíciho F1) Kamila poplácají po zádech, F1 by mu mohl blahopřejně popřát rukou, do toho pokračuje konverzace.

F4: „S tím souhlasíme!“

F3: „Zcela adekvátní nabídka!“

F2: „Velmi přiměřené!“

Kamil jsa poplácán a přijímaje gratulaci; nešťastně: „Ale kolik dobrých skutků můžu stihnout za jednu hodinu?“

Ďábel uklidňuje jej, přitom míří k duchům, aby jim dal pokyn: „Nebojte se, příležitostí se vám dostane víc než dost. Duchové půjdou s vámi jako poradci; naznačí duchům, aby se Kamila ujali, ti se začnou protahovat a připravovat, a nyní velmi přísně: nechci slyšet už žádné další výmluvy, že jste nebyl informován.“

Kamil otočí se k Ďáblovi: „Ale...“

Ďábel (přerušuje jej, jde k němu dopředu): „Uvidíme se brzy, pane Zálubo.“
k filosofům zhurta „A vy se vraťte zpátky do nejhlubších hlubin, kam patříte.“

Ďábel zažene filosofy z jeviště, sám odchází.

Duchové Kamila zmrazí, přemístí a po přichystání rekvizit se rozestaví do těchto pozic:

Pokud si kulisy nevynutí jinak, budou v těchto pozicích:

Bílá   Černá

Pragmál

Kamil

Reál

Naturál (sedě či kleče u Kamilových nohou)

hledišťe